

ממ:

כהן גדול פרק שביעי נוזר

עין משפט
גז מוצה

ג' א מ"י פ"ו מהלכה
טווח הלכה ב סמג
עין קס:
ד ב מ"י טס הלכה א
והלכה ב ופ"ו טס
הלכה ג:

מוסף רש"י

רביעית דם היא חייבה של
אלה ונבלה הכי לא אקרי
מת עד שיאזכר שיעור
מיטה (מהדרין ד' א'
נפשות. משמע שמים,
מת. דבר שמיטה נלה על
ידו דהיינו רביעית וחורין
ע"ו. רביעית קרי לה נפש
כדאמרינן (שבת פ"ג א'
רביעית דם מתייבב כשיד
כ"ו. על אלו טומאות
הנוזר מגלה. אלס עמאל
לאחר שמה מקנה טריטום
אמר כל מה שמה נפלה
וחזר ומתחיל וזנה,
בדמיו (בבב"ב ו' והימים
הכאשרים יפלו וחורין ט"ו.
על המת וכו'. אבל לא על
שאר טומאות. טעם נבלה
ישקר. דמת מתייבב נפלה
יקי ימות מה עליו (שם).
שקנתרין הן מקטירט
קדושי"ב. לקפחני כמו
וקטוה (מד). לקפח את
שוקו. לקנני הלכות
להיער שיה מתייבב וכן
עמד כוננס (קדושי"ב ג' א')

פ"ה הרא"ש

ול כל לאפוקי רחוקים
לעבור עליו כב לאוק
דבלאו האי קרא ידע
יהי דלא גרע פסוק
דריש נפשות לאפוקי
רביעית דם המאי מבי
נחיס שאסור ליטא להם
ירושין נפשות מת ב'
פשות פשות מת א'
דהיינו רביעית א דאין
דם יכול לחיות בפחות
ארביעית דם: כך כתוב
מקצת ספרים לאפוקי
ביעית דם וכו' והצריכו
המפרשים לפרש לאפוקי
שלא יטא לה וזכור
מפריס כתוב לאחיי ויתא
דך גדי טפי לאחיי
קטמטא באולה: אלא
קפחני בהלכות. לערנא:
ך שנה לא וכו' מאד
ר' יהודה לא היה שונה

מלאחיו נוזר דקאמר הש"ס מה לי כ"ג לחודיה מה לי כ"ג וזר לך
נראה דהתם נמי כ"ג טעול יום אית ליה לריכותא לגבי כ"ג אלא סבר
כיון דגלי לן מרזייהו כ"ג דאין חילוק בין זה לזה בין אב לאם כי אס'
גילוי מילתא בעלמא הוא וליף נזיר מיניה הלך דרש מרזייהו גבי נזיר
סמס: מיניה כ"ך לומר דסוגיא דהכא
חלוקה דמנריך גם לגבי נזיר מרזייהו
לך לא דרש מלאמו כהן הדיוט הוא
נזיר כי התם ועוד יש ליטב גם הך
דהכא דסברה כי ההיא דטעול יום
דדוקק הוא לפלוגי סוגיא דשמעתין
אהיה דפ' טעול יום דהא חדי ודאי
ר"ע היא ואין סברא לומר דמרי מנאי
וינוח אליבא דר"ע מדלל קאמר הש"ס
כדיא ואף על גב דסוגיא דין עבד
לריכותא מאזני ומאמו והתם דרש
מנאי מאזני ומאמו נאמר דמקל
ד"כ עבד לריכותא ולגוי מילתא
בעלמא אגזיר הוא ומעמה גם בניזר
שין ואימר לן בניזר מרזייהו לדרשא
כדרש התם ופ"ה א"כ אמאי דרש
הכא מלאזני ולאמו דנזיר מרזייהו למת
מזה לר"ע הא כדאס קני וי"ל דאין
הכי נמי דהכא נמי ניתא לאזני לחודיה
למת מזה ולאמו משום כהן הדיוט
והוא נזיר כדרש התם ומיניה לא חש
אחד ומאריך במקום אחר וא"כ א"כ למה הזכיר לר"ע כאן דרשא ד"כ וזר
הדיוט וזר דדרשין מלאמו שלא הביאה כאן לחובה דרשא ויש לומר היינו משום דליטריך ליה להביא דרשא גדול וזר מלאחיו ולמימר
וקלמה לי כ"ג וזר כ"י כדי לפגועי הוא לאזני ולאמו ד"כ לגזירה שיה ומה שנכתבו שיהא אצלו ואמו היינו משום דהריכותא שביניהם וגם מיניה
מקשינן ל"י שמעאל כ"ג וזר א' עליה ולאחותו נמי מפרש לר"ע דמכ"ב דרש לאחיו הואיל והתחיל לדרוש לאחיו כדפרישית שזריך לו ב' לגמור
הפסוק עד קפ"ו אי נמי משום דלר"ע איטריך טפי לאחותו יותר מלרבי ישמעאל משום ו' (דלית) ליה לר"ע מה לי מד לאו כ"י כל זה לשון
מהר"ק: **על כ"ג לאפוקי רחוקים.** הך לאפוקי הו' פירושה כמו נפקא ליה מהאי קרא כלומר שמפסוק זה ויאלה דרשא שלהם משמע דמעל
כל לחודיה דרש רחוקים כסמון נפשות לרביעית דם הנכא משני ממים ודדוקק הוא דהא א' * גבי נזיר נמי כתיב על כל נפש ופ"ה
לא דרש מיניה רחוקים כי אס' מנפש לך נראה דהכא נמי דרש רחוקים מעל כל נפשות ומ"מ דרש נמי מיניה רביעית דם משני ממים
מדמתיב נפשות לשון נפש ויש לתמוה למה ליה לר"ע גבי כ"ג קרא דרחוקים מיפוק ליה מק"ו מכהן הדיוט כמו לתנא דרש פסקין
או משום אסור שהיה עליו כדדיוטותו להיכא אול כדפרישית לעיל דזה עיקר הטעם לעיל ופ"ה נחום' לעבור עליו בשני לאוין ומימה קאת דהש"ס
לא הזכיר כלל וזריך עיון לשון מהר"ק: **פ"ה ב' אפוקי רחוקים.** ע"ה אלו טומאות הנוזר מנלה ע"ה המת וע"ה כוית מן המת. בין כמגע בין כמשת בין כאהל
ומפרש: בגמרא דהשת על כוית מן המת מגלה על מה שלם לא כ"ש: **נצל.** מוהל מן המת כדמפרש בגמ': **ועל ט"א הריוד רב.** רקנול
ועפרורית הנא מן המת ובגמרא מפרש שיעורא. מרוד קף: **ועל השרדה וע"ה הגולגולת.** ואע"פ שאין עליה: כשר כלל ובגמ' בעי אי על
מרזייהו או על הדא מנהון: **ועל אבר מן המת ואבר מן החי שיש עליהם בשר כראוי.** כפרק העור והרוטב (קולין דף קמ"ג): מפרש שזהו
כשר: שיוכל האבר לחיות ממנו אס' היה מחובר לאדם חי שיוכל להעלות ארוכה ואע"פ שאין בו כוית כשר: **ועל חצי קב עצמות.** ומיירי
שצבו מרוב מנייה או מרוב בנייה כגון שיש ר' בקנ"ג עצמות שנשברו וחצי קב עצמות זה מהן מעט מכל עמם ועמם והיינו מרוב מנייה
ורוב בנייה מפרש לקמן שני שוקים ויך אחד או איפכא ואע"פ שמטמא כאהל בזובע הקב כדאיתא כהדיא כמתניתין (פ"ה) ש"ק דאהלות אלו
מטמאין כאהל וקחשיב רובע עצמות הנא מרוב מנייה או מרוב בנייה מ"מ הלכה היא דאין הנוזר מגלה אלא על חצי קב וליכא לפרושי חצי קב
משאר עצמות שאינו מרוב בנייה ולא מרוב מנייה דהא כאהל נמי לא מטמא מדלל קמני להו כפ"ק? דאהלות כהדי הך דמטמא כאהל:
ועל חצי לוג דם. ואע"פ שמטמא כאהל כרביעית כדאיתא כמתניתין דאהלות מ"מ אין הנוזר מגלה אלא על חצי לוג ושיעורין הלכה
למשה מסיו: **על משאו וע"ה בנעו וע"ה אחיה.** דכל הני דחשיב לעיל מטמא בין כמגע בין כמשת בין כאהל ועמם כשעורה על
מגעו ועל משאו מגלה אכל כאהל אפילו טמוי לא מטמא: **על אלו הנוזר טמא.** בגמ' מפרש על אלו דרשא ועל אלו דסיפא למעוטי מאי:
ומזה בשישי ובשביעי. וכו' את הקודשין. דכתיב והימים הראשונים יפלו: ואין מתחיל למנות נזירות דקטורה עד שיעור. ול"ג כמשה ויבא
קרבנותיו וכן מוכח בגמ' דליבעיא מיבעיא ליה מתניתין מני דל"כ פשיטא דרבנן היא: **אלא** קפחני בהבבות. ללעני:

על כל לאפוקי רחוקים. דלא ליעמא: מה לאפוקי קרובים: נפשות.
שאל יאלת רביעית דם מנ' ממים אינו מטמא להם: **בתנאי' נלל.**
מפרש בגמרא: **ועל אבר מן החי ועל אבר מן המת שיש עליהם
בשר כראוי.** דהיינו כדי שיכול לחיות ולהכריח אף על פי שאין
עליהן בשר כוית: **חצי לוג דם.**
שמי רביעיות: **על פסל כשעורה על
מגעו ועל משאו.** על אכל כשעורה על
אחיה: **גמ' קנערנין.** טיטוריו"ש:
לקפחני. ללחמי: **כעס רבי
יודה.** ואמר זו (א) אינו משנה:
ועדיין
כוית נצל ועל מלא תרודו רבב על השרדה ועל הגולגולת ועל אבר מן המת
ועל אבר מן החי שיש עליו בשר כראוי ועל חצי קב עצמות ועל חצי לוג דם
ועל מגעו ועל משאו ועל אהלו ועל עצם כשעורה על מגעו ועל משאו יעל
אלו הנוזר מגלה ומזה בשישי ובשביעי וכו' את הקודשין ואינו מתחיל
למנות אלא עד שיטהר ומביא את קרבנותיו: **גמ' תנו רבנן** אחר
פשיטתו של רבי מאיר אמר להן רבי יהודה לתלמידיו אל יכנסו לתלמודי
רבי מאיר לכאן מפני שקנתרין הן רבי אלמווד תורה הן באין אלא לקפחני
בהלכות הן באין דקק סומכום ונכנס אמר להם כך שנה לי רבי
מאיר על אלו טומאות הנוזר מגלה על המת ועל כוית מן המת
כעס רבי יהודה ואמר להן לא כך אמרתי לכם אל יכנסו לתלמודי רבי
מאיר לכאן מפני שקנתרין הן על כוית מן המת מגלה על המת לא כ"ש
אמר

כל הדרשות הכא משום דקמין אסוגיא דהתם דפרק טעול יום וכן דרך הש"ס שמקלר במקום
אחד ומאריך במקום אחר וא"כ א"כ למה הזכיר לר"ע כאן דרשא ד"כ וזר
הדיוט וזר דדרשין מלאמו שלא הביאה כאן לחובה דרשא ויש לומר היינו משום דליטריך ליה להביא דרשא גדול וזר מלאחיו ולמימר
וקלמה לי כ"ג וזר כ"י כדי לפגועי הוא לאזני ולאמו ד"כ לגזירה שיה ומה שנכתבו שיהא אצלו ואמו היינו משום דהריכותא שביניהם וגם מיניה
מקשינן ל"י שמעאל כ"ג וזר א' עליה ולאחותו נמי מפרש לר"ע דמכ"ב דרש לאחיו הואיל והתחיל לדרוש לאחיו כדפרישית שזריך לו ב' לגמור
הפסוק עד קפ"ו אי נמי משום דלר"ע איטריך טפי לאחותו יותר מלרבי ישמעאל משום ו' (דלית) ליה לר"ע מה לי מד לאו כ"י כל זה לשון
מהר"ק: **על כ"ג לאפוקי רחוקים.** הך לאפוקי הו' פירושה כמו נפקא ליה מהאי קרא כלומר שמפסוק זה ויאלה דרשא שלהם משמע דמעל
כל לחודיה דרש רחוקים כסמון נפשות לרביעית דם הנכא משני ממים ודדוקק הוא דהא א' * גבי נזיר נמי כתיב על כל נפש ופ"ה
לא דרש מיניה רחוקים כי אס' מנפש לך נראה דהכא נמי דרש רחוקים מעל כל נפשות ומ"מ דרש נמי מיניה רביעית דם משני ממים
מדמתיב נפשות לשון נפש ויש לתמוה למה ליה לר"ע גבי כ"ג קרא דרחוקים מיפוק ליה מק"ו מכהן הדיוט כמו לתנא דרש פסקין
או משום אסור שהיה עליו כדדיוטותו להיכא אול כדפרישית לעיל דזה עיקר הטעם לעיל ופ"ה נחום' לעבור עליו בשני לאוין ומימה קאת דהש"ס
לא הזכיר כלל וזריך עיון לשון מהר"ק: **פ"ה ב' אפוקי רחוקים.** ע"ה אלו טומאות הנוזר מנלה ע"ה המת וע"ה כוית מן המת. בין כמגע בין כמשת בין כאהל
ומפרש: בגמרא דהשת על כוית מן המת מגלה על מה שלם לא כ"ש: **נצל.** מוהל מן המת כדמפרש בגמ': **ועל ט"א הריוד רב.** רקנול
ועפרורית הנא מן המת ובגמרא מפרש שיעורא. מרוד קף: **ועל השרדה וע"ה הגולגולת.** ואע"פ שאין עליה: כשר כלל ובגמ' בעי אי על
מרזייהו או על הדא מנהון: **ועל אבר מן המת ואבר מן החי שיש עליהם בשר כראוי.** כפרק העור והרוטב (קולין דף קמ"ג): מפרש שזהו
כשר: שיוכל האבר לחיות ממנו אס' היה מחובר לאדם חי שיוכל להעלות ארוכה ואע"פ שאין בו כוית כשר: **ועל חצי קב עצמות.** ומיירי
שצבו מרוב מנייה או מרוב בנייה כגון שיש ר' בקנ"ג עצמות שנשברו וחצי קב עצמות זה מהן מעט מכל עמם ועמם והיינו מרוב מנייה
ורוב בנייה מפרש לקמן שני שוקים ויך אחד או איפכא ואע"פ שמטמא כאהל בזובע הקב כדאיתא כהדיא כמתניתין (פ"ה) ש"ק דאהלות אלו
מטמאין כאהל וקחשיב רובע עצמות הנא מרוב מנייה או מרוב בנייה מ"מ הלכה היא דאין הנוזר מגלה אלא על חצי קב וליכא לפרושי חצי קב
משאר עצמות שאינו מרוב בנייה ולא מרוב מנייה דהא כאהל נמי לא מטמא מדלל קמני להו כפ"ק? דאהלות כהדי הך דמטמא כאהל:
ועל חצי לוג דם. ואע"פ שמטמא כאהל כרביעית כדאיתא כמתניתין דאהלות מ"מ אין הנוזר מגלה אלא על חצי לוג ושיעורין הלכה
למשה מסיו: **על משאו וע"ה בנעו וע"ה אחיה.** דכל הני דחשיב לעיל מטמא בין כמגע בין כמשת בין כאהל ועמם כשעורה על
מגעו ועל משאו מגלה אכל כאהל אפילו טמוי לא מטמא: **על אלו הנוזר טמא.** בגמ' מפרש על אלו דרשא ועל אלו דסיפא למעוטי מאי:
ומזה בשישי ובשביעי. וכו' את הקודשין. דכתיב והימים הראשונים יפלו: ואין מתחיל למנות נזירות דקטורה עד שיעור. ול"ג כמשה ויבא
קרבנותיו וכן מוכח בגמ' דליבעיא מיבעיא ליה מתניתין מני דל"כ פשיטא דרבנן היא: **אלא** קפחני בהבבות. ללעני:

כך שנה י רבי מאיר. כמשה על המת ועל כוית מן המת ורבי יהודה לא היה שונה על המת כמשהו משום דכל שכן דמכית
מן המת וכו': (י' עדיין). יכול להקשות ולומר על אבר ממנו מגלה כמתן כמתניתין ומיירי דאפילו אין עליו כוית כשר כמתן פ"ק
דאהלות שהאזנים אין להם שיעור כל שכן על מה שלם ואחתי מאי קשמע לן על המת:
אלא כראמר ר' יוחנן לא נצ"ה ש"א נתקשרו אבריו בגדין. ה' (ואיתן) זו כוית כשר ואבר מאותו נפל אינו מטמא כאהל כיון
שאין בו גדין דלא מיקרי אבר אלא עלם וכשר וגדין ועל כל המת מגלה אע"פ שאין לו עדיין גדין והא דקאמר הכא כדאמר ר' יוחנן
פ"י רבי יחזק דאמתניתין דאהלות אמרה דקמני המת וכוית מן המת דמטמא כאהל מוקי לה רבי יוחנן כנפל שלא נתקשרו אבריו בגדין:
דכא

מסורת הש"ס

א' וליבל לת. ופ"ו: (ב) חולין
פ"ו: (ג) קדושין נב.
ד' (ה) וקתן ג'. (ו) זיל נפסק.
ז' זיל מה ל'. (ח) דלת כ"ג.
ט' זיל כפרק שני. ט"ו שין
לך ג'. (י) וישיב תוס' חולין
פ"ו: ד"ה ואמר.

נוסחת הריב"ן

(א) אינה נרמזה למלכות:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה על כל. וכו'.
נזיר נמי כתיב על כל
נפש. נזיר לא כתיב על פי
ה"מ:

הגהות מהר"ב
רנשבורג

א' בא"ד (המתחיל מנזר
לנזר) ולמימר מה לי וכו'
כאן נזיר וזר עליה מיכה
עליה נחמק וז"ל מלבי:
ב' בא"ד כדפרישית שזריך
לו לגמור מיכה לגמור
מקל וז"ל נזיר: ג' ר"ה
נמי כתיב על כל נ"ב פי'
ה"מ כתיב דהריהו כוה'
דמחוסה דנזיר לא כתיב
כל: ד' ר"ה ועל חצי וכו'
מקל וז"ל נזיר חצי קב:
ה' ר"ה אלא וכו' נתקשו
כאבריו בעדין וז"ל מיכה
וא"ל חמק וז"ל ואין
ה"מ:

הגהות התוספות

1. זיל טס ק. 2. זיל ה"ה
3. זיל אפיק. 4. זיל
5. כפ"ה איתא כ"כ
6. מיכה כק' נחמק
וא"ל קריה. 7. זיל כ"ב.
8. כפ"ה ועל פס.

לעיו רש"י

טורטוריו"ש. וכו' י"ב.
ש"י ע"ה: